

կը դիմեն վանքս : Կարնոյ Առաջնորդը ժամանակաւ հոս կը կենար և կը գտնուէին արեղաներ : Այժմ յանձնուած է վանքս իւր պատկան սենեակներով և երկիրներով հոգարարութեան մը և չունի նախանձելի վիճակ մը : Իւր մէջն ունի երեք եկեղեցիներ՝ Ս . Լուսաւորիչ , Ս . Սարգիս , և Խորվիրապ :

Երկրորդն է Հնձուց կամ Կարմիր վանքը , որ կը գտնուի Կարնոյ արեւելեան հիւսիսային կողմը : Խնճիճեան վարդապետ կ'աւանդէ ժողովրդական զրոյց մը . Մեծն Ներսէս Պարթև Կեսարիայէն դարձած պահուն հոս կը տեսնէ կարմիրափայլ հանդերձով Սուրբ Կոյսը և այս հրաշալիացա յիշատակին համար կը կանգնէ եկեղեցիս կարմիր քարերով և քովն ալ Մենաստան մը , որ իւր արտաքին գոյնին և տեսքին համար կոչուեցաւ Կարմիր վանք :

Վանքս շատ անգամներ քարուքանդ եղիւ , որ է բարբարոսներէ և ժածերէ , վերջին տարիներուն մէջ գրեթէ նոր կանգնեցին եկեղեցասէր անձեր և յետին ահաւոր դէպքէն վերջը հաստատուեցաւ մենաստանին մէջ որբանոց մ'ալ , որուն ամենէն մեծ բարերար գտնուեցաւ հանգուցեալ Էգեանցի բարեպաշտուն Աննա ցոյլը , որուն իւր մահուանէ վերջն իւր օրինակը և խորհուրդը դեռ եւս կանգուն կը պահէ հաստատութիւնս : Աստ այժմ կան նաեւ Կարնոյ Թեմին կղերականութեան համար պատրաստուող պատանիներ :

Հոս 1698ին Մխիթար Աբրայ կ'ըստանձնէ Մարգար Եպիսկոպոսին առաջնորդութեան ժամանակ մանուկ արեղայից դաստիարակութիւնը և կ'ընդունի վարդապետական գաւազան : Ասորիկ կը գրէ , որ կը փայլէր (Գ . Գիրք գլ . Թ) « Հանգոյն (Յովհաննու) ամին և առատ գիտութեամբ գերամաքուր հայրն Յովսէփ , առաջնորդ ուխտին , որ Հնձուցն անուանի վանք ի Կարին գաւառի , դարձեալ (էջ 162) « Նոյնգունակ և նոյն օրինիւ վանք Հնձուց ի Կարին գաւառի ի ձեռն հօրն Սարգսի ամենայն օրինօք լցեալ էր » : Հոս բնակեր են Թարգմանիչք ամիսներով , և շատ վար-

դապետներ ալ ուսումն առած են : Ամէն տարի ուխտաւորներ կ'այցելեն սրբավայրս իրենց ընծաներով :

Տեղէս շատ հեռու չէ լեռնակներու մէջ Հոփսիմէ կամ Հոփսիմեանք ուխտատեղին , ուր ժայռերու միջէն կը հոսի աղբիւրակ մը , անոյշահամ և շատ ցուրտ : Ուխտաւորներ կը դիմեն վայրս ալ Թէ՛ պատուելու Սրբուհայն յիշատակը և Թէ՛ իրենց ցաւոց դարձանն գտնելու համար : Կան վաղեմի շէնքերու հետքեր և խաչքարեր , որոնք յայտնապէս վկայք են ժամանակաւ տեղւոյս շէն վիճակ մ'ունենալուն : Լերանց կողերուն վրայ խոռոչներ կան որ այրեր են . հոս , ըստ աւանդութեան բնակած են Հոփսիմեանք , Հաւատացեալներ կը հաւաքեն սրբավայրերէս ծաղիկներ և կը պահեն մեծ երկիւղածութեամբ : Ձրէն ալ ախտածէտներ կը տանին հետերնին իրենց բնավայրերը ապաքինիչ դեղ համարելով իրենց ախտերուն :

ԳՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐՆԵՐ

Գ .

Ըստ ոմամց չկայ գրութիւն մը որուն անելորդ մասը յապաւելով՝ կէսիմ վերածուի չկարծայ , բայց առէր գեղամի դէմք մը և վերցուցէր ամոր գիմագծի բոլորածն լեցումութիւնը և ընդ հուպ կմախք մը պիտի ընէր զայն . Այն որ կը ծառայէ առողջութեամբ , ուժի և առուգութեամբ երևոյթը տալու՝ անելորդ չի կրնար կոչուի , եթէ այսպէս չըլլար՝ գրականութեամբ ամենագեղեցիկ դրուագները հեռագրական բացատրութեամբ պիտի վերածուէին :

Դ .

Երբ քամ մը քնակամ պարզութեամբ յօրն ծուած ըլլայ՝ շատերուն լաւ չերևար , ինչպէս շէնք մը գեղեցիկ չերևար եթէ ծամրաբեռնուած ըլլայ զարդարանքներով , արծաթ մը եթէ Թեթեւաշարժ չ'ըլլայ , զգեստ մը՝ եթէ չիփայլի ամեմաշակ երանգներով , և ախորժելի չէ գիմիմ՝ եթէ գլխու չի զարմէ :

ԿԱՊԵՆԻ